

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

**İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI İLE
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI ARASINDA ULUSLARARASI
ÖĞRENCİLERİN İKAMET İZİNİ BAŞVURULARINA İLİŞKİN İŞ BİRLİĞİ
PROTOKOLÜ**

1. TARAFLAR

- 1.1. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı
- 1.2. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı

2. TANIMLAR

- 2.1. GİB: İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı
- 2.2. YÖK : Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı
- 2.3. Uluslararası Öğrenci: Türkiye’de bir yükseköğretim kurumuna yerleştirilen yabancı uyruklu öğrenci
- 2.4. TÖMER: Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma Merkezi
- 2.5. DİLMER: Dil Merkezi
- 2.6. YÖKSİS: Yükseköğretim Bilgi Sistemi
- 2.7. YİMER: Yabancılar İletişim Merkezi

3. KONU

Bu Protokolün konusu, uluslararası öğrencilerin ikamet izni başvuru süreçlerinde, Yükseköğretim Kurulu, yükseköğretim kurumları ve Göç İdaresi Başkanlığı arasındaki iş birliğinin çerçevesini belirlemek ve buna ilişkin esasları düzenlemektir.

4. AMAÇ

Bu Protokolün amacı, Türkiye’de bir yükseköğretim programında öğrenim görecekt uluslararası öğrencilerin ikamet izni işlemlerinde GİB ve YÖK arasındaki iş birliğini artırarak bu süreçleri kolaylaştırmak, böylece iş akışındaki bürokratik işlemleri en aza indirmektir.

5. DAYANAK

- a) 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 159’uncu maddesi
- b) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 7’inci maddesi
- c) 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu
- ç) 5682 sayılı Pasaport Kanunu
- d) 492 sayılı Harçlar Kanunu
- e) 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu
- f) 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik
- g) Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik’in 4’üncü maddesi

6. İDARİ ESASLAR

6.1. YÖK ve Yükseköğretim kurumları aşağıdaki işlemleri yerine getirir:

- 6.1.1. Yükseköğretim kurumları, Türkiye’ye yükseköğretim amacıyla gelen uluslararası öğrencilerin Türkiye’ye giriş ve kalışlarına ilişkin belgelerini kayıt işlemleri sırasında kontrol edecektir.
- 6.1.2. Yükseköğretim kurumları, Türkiye’de yasal kalış hakkı bulunmayan yabancıların öğrencilik kayıtlarını yapmayacaktır.

- 6.1.3. Yükseköğretim kurumları, YÖK tarafından belirlenen kayıt tarihleri dışında öğrencilik kaydı yapmayacaktır.
- 6.1.4. Yükseköğretim kurumları, ülkemizde yükseköğretim kurumlarında öğrenim görecek olan öğrencilerin yasal süresinde ikamet izni başvurusu yapmaları ve yasal kalış ihlaline düşmemeleri konusunda gerekli tedbirleri alacaktır. Yükseköğretim kurumlarına gerekli bilgilendirmenin sağlanması YÖK'ün yükümlülüğündedir.
- 6.1.5. Yükseköğretim kurumları tarafından uluslararası öğrenci kabul başvuru duyurularında ve kayıt sırasında uluslararası öğrencilere 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında ilk kayıt tarihinden itibaren 3 (üç) ay içerisinde genel sağlık sigortası yaptırabileceği yönünde bilgilendirme yapılarak takibi sağlanacaktır.
- 6.1.6. Yükseköğretim kurumları, uluslararası öğrencilerin üniversite kayıtlarından sonra YÖKSİS durumlarını aktif hale getirecektir. Bu bağlamda, YÖK tarafından gerekli tedbirler alınacaktır.
- 6.1.7. YÖK ve GİB arasında ikamet izni başvuru ve belge süreci için entegrasyon çalışmaları tamamlanıncaya kadar yükseköğretim kurumları, kayıt dönemlerinde uluslararası öğrencilerin ikamet izni başvuru belgelerini teslim alacaktır. Yükseköğretim kurumları, teslim edilen belgeleri eksiksiz olarak en geç 15 (on beş) gün içinde Valilikler bünyesindeki İl Göç İdaresi Müdürlüklerine iletacaktır. Belgelerin yükseköğretim kurumları tarafından tam ve eksiksiz olarak teslim edilmesi veya eksik belge bildirim sürelerinde aksaklık yaşanmamasını teminen, gerekli tedbirlerin alınması hususu YÖK tarafından yükseköğretim kurumlarına bildirilecektir.
- 6.1.8. Yükseköğretim kurumları, Türkiye'ye yükseköğretim görmek amacıyla gelen yabancıların öğrencilik kaydını yapmadan Türkçe dil kurslarına/merkezlerine yönlendirmeyecektir.
- 6.1.9. TÖMER/DİLMER'lere kayıtlı yükseköğretim öğrencileri, ilgili yükseköğretim kurumları tarafından YÖKSİS'e hazırlık sınıfı öğrencisi

olarak kaydedilecektir. Ders kaydı yapılıp yapılmamasına bakılmaksızın yükseköğretim kaydı yapılan öğrenciler aktif öğrenci olarak görülecektir.

- 6.1.10.** TÖMER/DİLMER'ler, yükseköğretim öğrencisi olmamakla birlikte TÖMER/DİLMER'de dil eğitimi almak isteyen kursiyerlerden amacına uygun vize (Türkçe Dil Kursu vizesi) şartını sağlamayan ve ihlalde olan yabancıların kursiyer kayıtlarını yapmayacaktır.
- 6.1.11.** Henüz yükseköğretim öğrencisi kaydı olmamakla birlikte amacına uygun vizesine istinaden izin verilerek TÖMER/DİLMER'de dil eğitimi alanların kayıtlarının takibi için YÖK tarafından sistem oluşturulacaktır.
- 6.1.12.** YÖK, kayıtlı öğrencileri, parmak izi işlemlerinde izlenecek yöntem hakkında bilgilendirecek ve yönlendirecektir.

6.2. GİB ve İl Göç İdaresi Müdürlükleri aşağıdaki görevleri yerine getirir:

- 6.2.1.** İl Göç İdaresi Müdürlükleri, iletilen belgelerde eksiklik olduğunu tespit etmesi halinde, ilgili yükseköğretim kurumuna bilgi verecek, eksik belge yükseköğretim kurumları tarafından teslim alınacak ve eksik belge süresi içerisinde İl Göç İdaresi Müdürlüğüne teslim edilecektir.
- 6.2.2.** Ülkemize yükseköğretim görmek için gelen uluslararası öğrencilerin ikamet izni işlemlerinde, herhangi bir fark gözetmeksizin GİB bünyesindeki tüm İl Göç İdaresi Müdürlükleri tarafından standart uygulamalar gerçekleştirilecektir. Uluslararası öğrencilere, ikamet izinleri 6458 sayılı Kanun kapsamında ikamet izni için belirlenen şartları eksiksiz sağlamaları koşuluyla (sigorta, pasaport ya da pasaport yerine geçen belgesinin süresinin yeterli olması vb.);
- a) Hazırlık sınıfı öğrencileri için hazırlık sınıfının azami süresi olan iki (2) yıllık süre için birer yıllık sürelerle iki yıla kadar,
- b) Hazırlık sınıfından sonra normal programa devam etmeye hak kazananlara programın öğrenim süresi kadar ikamet izinleri verilebilecektir.

- 6.2.3. Henüz yükseköğretim öğrencisi kaydı olmamakla birlikte, amacına uygun vizesine istinaden izin verilerek TÖMER/DİLMER’de dil eğitimi alanların kayıtlarının takibi için YÖK tarafından gerekli sistem oluşturuluncaya kadar, öğrenci statüsünü haiz olmayan kursiyerlerden amacına uygun vize (Türkçe Dil Kursu vizesi) almış olmaları şartı aranacak, bu şartı sağlamayanlara ikamet izni düzenlenmeyecektir.
- 6.2.4. Öğrencilerin parmak izi kayıtları; İl Göç İdaresi Müdürlükleri tarafından, mümkün olması halinde kayıtlı oldukları yükseköğretim kurumunda mobil araçlar vasıtasıyla; aksi halde, GİB tarafından belirlenecek usullere göre yükseköğretim kurumlarıyla koordineli şekilde alınacaktır.
- 6.2.5. İl Göç İdaresi Müdürlükleri tarafından uluslararası öğrencilerin ikamet izni işlemlerine ilişkin bürokratik süreçlerde gerekli kolaylık sağlanacaktır. Gerekli görülmesi halinde, yalnızca protokol kapsamında teslim edilen öğrenci dosyalarında randevu günü beklenmeksizin İl Göç İdaresi Müdürlükleri tarafından veri girişi yapılabilecektir.
- 6.2.6. Uluslararası öğrencilerin öğrenim vizesi başvurularıyla ikamet izinlerinin ortak bir süreç olarak gerçekleştirilmesine dair idari ve teknik düzeyde çalışma yapılacaktır.
- 6.2.7. GİB bünyesinde, uluslararası öğrencilerin karşılaştıkları sorunların hızlı ve etkili bir şekilde çözülmesi ve süreçlerde aksamalar yaşanmamasını teminen, 7/24 hizmet sunulabilmesi amacıyla YİMER/157 aracılığıyla oluşturulacak ayrı bir alan üzerinden uluslararası öğrencilere hizmet sunulacaktır.
- 6.2.8. Uluslararası öğrencilerin ikamet izni başvuruları için gerekli belgeleri yükseköğretim kurumlarına teslim edilse dahi, gerekli görülmesi halinde, ikamet izni değerlendirme sürecinde ilgili Valiliğe 6458 sayılı Kanununun 97’inci maddesi kapsamında davet edilebilecektir.

6.3. Ortak hükümler ve görevler

- 6.3.1. Yükseköğretim Kurulu, GİB ile yükseköğretim kurumlarında; verilerin erişiminde, paylaşımında ve kullanılmasında Anayasa, uluslararası

sözleşmeler ve diğer mevzuatta yer alan Devlet sırrına, kişisel verilerin korunmasına, özel hayatın ve soruşturmanın gizliliğine, mahkemelerce verilen gizlilik kararlarına, gizli tanıklığa, veri erişim ve paylaşım yetkisine ilişkin hükümler esas alınacaktır.

- 6.3.2. YÖK, GİB ile yükseköğretim kurumları arasında, koordinasyonu sağlamak amacıyla koordinatör personel ve/veya birim belirleyecektir. Koordinatör personelin ve/veya birimin değişmesi durumunda yapılan değişiklik karşı tarafa yazılı olarak zamanlıca bildirilecektir.
- 6.3.3. Yükseköğretim kurumunun uluslararası öğrencilerin ikamet izni işlemleri için belge teslim alma yetkisi GİB ve YÖK tarafından alınacak ortak kararlarla sınırlandırılabilir veya iptal edilebilecektir.
- 6.3.4. Taraflarca karşılıklı olarak mutabakata varılarak ihtiyaç duyulan hususlarda ek düzenleme yapılabilecektir.
- 6.3.5. GİB ve YÖK tarafından ortaklaşa hazırlanan Rehber, işbu Protokolün ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilecek ve ihtiyaç halinde müştereken güncellenebilecektir. Tüm uluslararası öğrencilere söz konusu rehberde yer alan hükümler uygulanacaktır. Rehberin yükseköğretim kurumlarına iletilmesi ve gerekli koordinasyonun sağlanmasına ilişkin süreç GİB ve YÖK tarafından yürütülecektir.

7. PROTOKOLÜN SÜRESİ VE FESİH

- 7.1. İşbu Protokolün süresi 5 (beş) yıldır. Tarafların Protokolün sonlandırılmasına dair bir talebi bulunmadığı takdirde, aynı süreyle uzatılmış sayılır.
- 7.2. İşbu Protokol, yürürlük süresi boyunca tarafların ortak yazılı mutabakatıyla kısmen veya tamamen sonlandırılabilir. Taraflardan birinin 3 (üç) ay öncesinden yazılı bildiriyle Protokol fesih edilebilir.
- 7.3. Taraflardan birinin Protokol hükümlerinden doğan yükümlülüklerini yerine getirememesi halinde doğabilecek aksaklıklar hakkında diğer Tarafa yazılı bildirimde bulunulur. 30 (otuz) iş günü içinde aksaklıkların giderilmemesi

ve/veya yükümlülüklerin yerine getirilmesinde ilerleme sağlanamaması halinde, diğer Taraf Protokolü tek taraflı feshedebilir. Protokolün yerine getirilmemesinin sonuçlarıyla ilgili olarak Tarafların hukuki yollara başvuru hakkı saklıdır.

8. TEBLİGAT VE İLETİŞİM

- 8.1. Tarafların Protokol süresince tebligatları kabul edecekleri adresleri ve iletişim bilgileri aşağıdadır. Bilgilerin değişmesi halinde, değişiklik 15 (on beş) iş günü içinde karşı tarafa bildirilir, aksi takdirde önceki adrese yapılan tebligat geçerli sayılır.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ
BAŞKANLIĞI

Çamlıca Mahallesi 122. Cadde No:4

Yenimahalle/ANKARA

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
BAŞKANLIĞI

Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10

Bilkent/ANKARA

9. DİĞER PROTOKOLLER

- 9.1. 27.10.2016 tarihinde imzalanan İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Arasında “Yükseköğretim Kurumlarındaki Yabancı Uyruklu Öğrenciler, Doktora Sonrası Araştırmacılar ve Akademisyenler ile Bunların Ailelerinin İkamet İzni Başvurularına İlişkin İş Birliği Esaslarına Dair Protokol” ve ek protokolleri geçerliliğini sürdürecektir.
- 9.2. 27.10.2016 tarihinde imzalanan İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı “Bilişim Sistemleri Arasında Erişim, Paylaşım ve Kullanım Esaslarına Dair Protokol” ve ek protokolleri geçerliliğini sürdürecektir.

10. KOORDİNASYON

- 10.1. Uluslararası öğrencilerin Ülkemize gelişleri ve kalışlarıyla ilgili olarak; Göç İdaresi Başkanlığında; YÖK, Dışişleri Bakanlığı ve MİT Başkanlığı temsilcilerinden oluşan

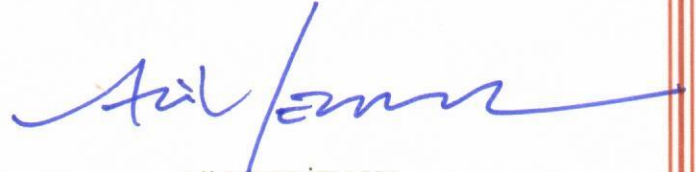
“Uluslararası Öğrenciler Koordinasyon Toplantısı” aylık olarak yapılarak gerekli koordinasyon sağlanacaktır.

11. YÜRÜRLÜK

11.1. İşbu Protokol, 29.11.2023 tarihinde yürürlüğe girer. .../.../2023

Prof. Dr. Erol ÖZVAR
Yükseköğretim Kurulu Başkanı

Ali YERLİKAYA
İçişleri Bakanı